

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

1 februari 2005

KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT

JAARVERSLAG

2003-2004

VERSLAG VAN DE VLAAMSE REGERING

**omtrent de implementatie van het VN-verdrag van 20 november 1989
inzake de rechten van het kind,
voor de periode van 1 april 2003 tot 31 maart 2004**

GEDACHTEWISSELING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Johan Verstreken**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Jurgen Verstrepen;

de heren Carl Decaluwe, Stefaan De Clerck, Steven Vanackere, Johan Verstreken;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Margriet Hermans, de heer Herman Schueremans;

de heren Bart Caron, Dany Vandenbossche, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Freddy Van Gaevel, Rob Verreycken, Frans Wymeersch;

de dames Vera Jans, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren Marnic De Meulemeester, Sven Gatz;

de heren Chokri Mahassine, Jan Roegiers, André Van Nieuwkerke.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Kris Van Dijck.

Zie:

42 (2004-2005)

- Nr. 1: Jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat
- Nr. 2: Verslag over gedachtewisseling

INHOUD

Blz.

1. Toelichting van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, bij de jaarlijkse verslaggeving van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement omtrent de implementatie van het VN-verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind	4
– Situering van het jaarverslag	4
– Werkwijze.....	4
– Inhoud	4
– Thema's.....	5
– Aanspreekpunten Kinderrechten	5
– Kindefectrapportage (KER).....	5
– Nationale samenwerking	6
– Vlaamse Reflectiegroep Kinderrechten	6
– Subsidies	6
– Verticaal beleid.....	7
– Besluit	7
2. Toelichting door mevrouw Ankie Vandekerckhove, Kinderrechtencommissaris, bij het Jaarverslag 2003-2004 van het Kinderrechtencommissariaat.....	7
– Ombudswerk	8
– Adviesverlening.....	9
– Onderzoek	9
– Communicatie.....	10
– Bezorgdheden van het Kinderrechtencommissariaat.....	11
3. Vragen van de commissieleden en antwoord door de Kinderrechtencommissaris en de heer Pacal Ennaert, kabinetsmedewerker van minister Anciaux	12

DAMES EN HEREN,

Op 20 januari 2005 vond in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling plaats met de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, en mevrouw Ankie Vandeckerckhove, kinderrechtencommissaris.

Deze gedachtewisseling betrof enerzijds het Jaarverslag 2003-2004 van het Kinderrechtencommissariaat (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 42*), en anderzijds de jaarlijkse verslaggeving van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement omtrent de implementatie van het VN-verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind.

1. Toelichting van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, bij de jaarlijkse verslaggeving van de Vlaamse Regering aan het Vlaams Parlement omtrent de implementatie van het VN-verdrag van 20 november 1989 inzake de rechten van het kind.

– Situering van het jaarverslag

Minister *Bert Anciaux* zegt dat het parlement er net als vorig jaar voor gekozen heeft om het jaarverslag inzake de rechten van het kind van de Vlaamse Regering te bespreken samen met dat van het Kinderrechtencommissariaat. Vandaag gebeurt dit voor de eerste keer in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Gezien de Vlaamse Regering zowel aan het Vlaams Parlement als aan de kinderrechtencommissaris moet rapporteren, kan de minister deze keuze alleen maar onderschrijven.

Het regeringsrapport over de naleving van de rechten van het kind in die landen en regio's waarmee Vlaanderen in het kader van de internationale samenwerking samenwerkt, blijft jammerlijk buiten deze bespreking.

De minister drukt de wens uit dat de voorliggende jaarverslagen ook zullen voorgelegd worden aan de andere commissies. Kinderrechten is immers een omvattende en dus bevoegdheidsoverschrijdende aangelegenheid.

– Werkwijze

Het jaarverslag is opgemaakt aan de hand van de bijdragen van 21 van de 25 'aanspreekpunten kin-

derrechten' die hebben meegewerkt. Daartoe verstrekte de 'coördinatie kinderrechten' op de administratie een sjabloon. Ambtenarenzaken en de Vlaamse Gemeenschapscommissie leverden geen bijdrage. De Vlaamse Huisvestingsmaatschappij en het Gemeenschapsonderwijs die de vorige jaren wel actief meewerkten, lieten deze keer weten geen nieuwe initiatieven te rapporteren te hebben, wat perfect mogelijk is. Als minister bevoegd voor Brussel vindt minister Anciaux het problematischer dat de Vlaamse Gemeenschapscommissie, ondanks de aanwijzing van een aanspreekpunt, nooit antwoordt op de vraag naar rapportage. Tevens zal hij als minister van Sport BLOSO aanmanen opnieuw een aanspreekpunt aan te wijzen om aldus de betrokkenheid op het kinderrechten- en jeugdbeleid te waarborgen.

Naast de voor kinderen en jongeren traditionele bevoegdheden jeugd, welzijn en onderwijs komen dus ook harde sectoren als huisvesting, ruimtelijke ordening, milieu, media en mobiliteit aan bod. Deze jaarlijkse verslaggeving is dan ook een belangrijke graadmeter om de betrokkenheid van deze beleidsdomeinen en de beleidsverantwoordelijken op de rechten van het kind na te gaan.

– Inhoud

Tijdens de bespreking van vorige verslagen bevestigden het Vlaams Parlement en de kinderrechtencommissaris dat de gekozen structuur bijdraagt tot de leesbaarheid en de coherentie van het verslag. De structuur werd dan ook behouden.

In een eerste hoofdstuk Horizontaal beleid wordt het gecoördineerde, inclusieve beleid inzake de rechten van het kind van de coördinerend minister 'kinderrechten' toegelicht. De uitgangspunten van dit horizontaal beleid zijn: het Kinderrechtenverdrag als ethisch en juridisch kader, de inclusiviteit en de universaliteit van dit verdrag en de vier grondprincipes ervan: het belang van het kind; non-discriminatie; recht op leven, overleven en ontwikkeling en het recht op participatie van de minderjarige.

In het hoofdstuk Verticaal beleid komen de maatregelen die binnen de diverse beleidsdomeinen werden genomen aan bod. Door de bespreking te ordenen op basis van de vier basisbeginnels wordt de nadruk gelegd op het inclusieve en bevoegdheidsoverschrijdende karakter van het kinderrechtenbeleid.

Zoals door het decreet gevraagd bevat het derde hoofdstuk de beleidsconclusies. In tegenstelling tot de vorige jaarverslagen wordt nu ook vrij uitgebreid stilgestaan bij de opvolging van de beleidsconclusies 2003.

Een overzichtslijst van de ‘aanspreekpunten kinderrechten’, het Vlaams Actieplan Kinderrechten zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 april 2004 en de nieuwe methodiek Kindeffectrapportage werden als bijlage bij het regeringsverslag toegevoegd.

De behandelde periode gaat voornamelijk van 1 april 2003 tot en met 31 maart 2004, wat niet wegneemt dat ook reeds recentere informatie tot en met 30 juni 2004 werd verwerkt.

– Thema's

Omdat het niet mogelijk is om in te gaan op alle thema's en onderwerpen die door het verslag worden aangesneden, blijft de minister voornamelijk bij de horizontale aandachtspunten stilstaan.

– Aanspreekpunten kinderrechten

Vanuit hun beleidsondersteunende functie is het belangrijk dat de ‘aanspreekpunten kinderrechten’ door de bevoegde minister én door de kinderrechtencommissaris betrokken worden om de toepassing van de kinderrechteninvalshoek, en dus de belangen van kinderen en jongeren, in het eigen beleidsdomein proactief te volgen.

In het licht van de komende hervorming van de Vlaamse overheid onder de noemer Beter Bestuurlijk Beleid zal er moeten bewaakt worden dat het netwerk van ‘aanspreekpunten kinderrechten’ de bevoegdheden van de Vlaamse overheid blijft dekken.

De minister heeft vastgesteld dat verschillende aanspreekpunten binnen hun administratie echte ambassadeurs van de kinderrechten en het kinderebelang zijn geworden. Hij wil hen en de ‘coördinatie kinderrechten’ daarvoor feliciteren. Immers, veelal zijn deze ambtenaren slechts in heel beperkte mate vrijgesteld voor hun opdracht als aanspreekpunt. Het strekt hen tot eer dat velen van hen deze zaak plichtsbewust en heel gedreven opnemen.

– Kindeffectrapportage (KER)

Het blijft moeilijk om zicht te krijgen op de naleving van de kindeffectrapportage-verplichting. De heer Peter Van Humbeeck stelde op een studiedag over wetsevaluatie – gehouden in het Vlaams Parlement op 25 mei 2004 – dat de oorzaken hiervan mogelijk te vinden zijn in het zelfs voor ambtenaren ondoorzichtig en gesloten regelgevingsproces. Als minister bevoegd voor jeugd en kinderrechten wil minister Bert Anciaux het goede voorbeeld geven en, zoals dat in de vorige legislatuur trouwens ook al gebruikelijk was, zowel de administratie als de jeugd- en kinderrechtensector volop betrekken in het ontwerpen van nieuwe regelgeving die onder zijn verantwoordelijkheid valt.

Bij ministerieel besluit van 11 juni 2004 werd een nieuwe methodiek vastgesteld die de ambtenaren die niet vertrouwd zijn met de situatie van kinderen op weg moet helpen. De vastlegging in een besluit moet leiden tot meer eenvormigheid. Vooral mag gehoopt worden dat men de moed zal hebben om een beroep te doen op de expertise die aanwezig is bij het Kinderrechtencommissariaat, de Vlaamse Jeugdraad en niet het minst de expertencommissie KER.

Ten slotte biedt het proces van wetsmatiging en reguleringsimpact-analyse interessante vooruitzichten voor een uitbreiding van het aantal KER's, ook wanneer er geen verplichting bestaat om dat te doen, zoals voor een besluit van de Vlaamse Regering.

Anderzijds kan en mag de minister niet verbergen dat hij steeds vaker geconfronteerd wordt met grote vragen bij de efficiëntie van de kindeffectenrapportages. De voornaamste vraag is of een KER er effectief toe leidt dat binnen de schoot van de regering of in het parlement aanpassingen ten gunste van kinderen en jongeren aan het ontwerp van decreet worden aangebracht.

Met het oog op het tweede Vlaamse Jeugdbeleidsplan heeft hij zijn medewerkers de opdracht gegeven om te onderzoeken hoe het kindeffectenrapport ten voordele van kinderen en jongeren bij te stellen. Aan dode letters heeft niemand een boodschap. Minister Anciaux zal niets afschaffen zonder iets nieuws in te voeren.

– Nationale samenwerking

In de korte periode dat minister Anciaux reeds coördinerend minister Kinderrechten is, heeft hij moeten vaststellen dat de coördinatie van de internationale engagements op federaal niveau alles behalve vlot verloopt.

Zo raakt het samenwerkingsakkoord met betrekking tot de oprichting van een Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind maar niet goedgekeurd. Hij hoopt dat de regeringen van de Franstalige en de Duitstalige gemeenschap, als ook het Waals Gewest hun woord gestand doen en voor maart een oplossing zoeken voor hun bijdrage aan de nationale commissie zoals dat door de Raad van State in september 2004 terecht werd opgemerkt.

Bij de toekenning van de horizontale subsidies 'kinderrechten' zal minister Anciaux erover waken dat er voldoende middelen gereserveerd blijven om dit jaar nog bij te dragen tot de start van de nationale commissie Kinderrechten.

Ondanks herhaaldelijk aandringen komt ook het nationaal actieplan Kinderrechten maar niet van de grond. Vlaanderen heeft zich niet verscholen achter de federale staatsstructuur maar heeft zijn eigen actieplan reeds opgemaakt in samenwerking met het middenveld. De Vlaamse Regering keurde haar actieplan goed op 2 april 2004. Het betreft een actieplan tot 2012. In het kader van de opmaak van het jeugdbeleidsplan zal men nagaan of de Vlaamse bijdrage verdere prioriteitsstelling, concretisering of aanvulling vergt.

Minister Anciaux heeft serieuze vragen bij de door de federale overheid gehanteerde coördinatiemethode waarbij de Vlaamse bijdrage eerst vertaald werd naar het Frans en daarna weer naar het Nederlands. De Vlaamse bijdrage was immers niet meer te herkennen.

– Vlaamse Reflectiegroep Kinderrechten

Begin 2003 werd op Vlaams niveau een werkgroep opgericht die het Vlaams actieplan Kinderrechten heeft voorbereid. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de vraag van de Verenigde Naties naar een open, consultatief en participatief proces. Minister Anciaux heeft recentelijk beslist deze

werkgroep het statuut van reflectiegroep Jeugd- en Kinderrechtenbeleid te geven. Deze reflectiegroep moet een permanente denktank zijn die samen met zijn medewerkers het jeugd- en kinderrechtenbeleid in Vlaanderen mee richting geeft.

In deze reflectiegroep vindt men de aanspreekpunten en de vertegenwoordigers van de belangrijkste kinderrechtenactoren terug. Het Kinderrechtencommissariaat is als waarnemer betrokken bij de werkzaamheden. De Vlaamse Jeugdraad en het Steunpunt Jeugd zitten mee aan tafel. De reflectiegroep wordt getrokken door de coördinator Kinderrechten.

De reflectiegroep werd ook ingeschakeld in de opmaak van het tweede jeugdbeleidsplan. Vanuit de overweging dat een jeugdbeleid en een kinderrechtenbeleid elkaar kunnen versterken, wordt een evaluatie gemaakt van de verschillende instrumenten die momenteel worden gehanteerd. De minister hoopt op deze wijze zicht te krijgen op de noodzakelijke functies binnen een kinderrechtenbeleid zodat deze expliciet kunnen worden toegewezen aan bepaalde actoren.

– Subsidies

Sinds 2002 is er op de begrotingsallocatie 'kinderrechten' in een budget van 707.000 euro aan niet-gereguleerde subsidies voorzien. Het ontbreken van een reglementaire basis is voor de verschillende betrokkenen een nadeel. Er is immers weinig rechtszekerheid. Ook voor de overheid is het ontbreken van een reglementering problematisch. De overheid kan immers geen beleid op lange(re) termijn ontwikkelen. De tijd is wellicht rijp om een reglementair kader te creëren. Daarbij moeten twee vragen voorop staan:

- ten eerste, wat onderscheidt de coördinatie van het kinderrechtenbeleid van de sectorale invulling van het IVRK?
- ten tweede, hoe kunnen de subsidielijnen voor kinderrechten en jeugdbeleid naadloos op elkaar aansluiten?

De minister wil in dit kader ook pleiten voor een één loketsysteem voor de Kinderrechtswinkels en de Kinder- en Jongerentelefoon die nu verschillende subsidielijnen moeten aanspreken om hun reguliere werking te garanderen.

– Verticaal beleid

Op de thema's aangebracht in het hoofdstuk Verticaal beleid gaat minister Anciaux nauwelijks in. Kinderrechten zijn een omvattende aangelegenheid waarop elke onderscheiden minister kan worden aangesproken. Hij nodigt het parlement uit om, samen met hem, de coördinatie kinderrechten op de administratie en de ngo's ook effectief te doen. Hij hoopt dat verschillende parlementsleden in de verschillende commissies van dit parlement op de verslaggeving zullen terugkomen. Omdat het een collectieve verantwoordelijkheid moet zijn. Dit verslag is bovendien meer dan een vrijblijvende mededeling van de Vlaamse Regering. Het is een collegiale beslissing.

Toch wil minister Anciaux niet nalaten een drietal dossiers kort aan te halen. Hij doet dat omdat het actuele dossiers zijn die richtinggevend kunnen zijn voor de wijze waarop deze nieuwe Vlaamse Regering met kinderrechten en de belangen van kinderen en jongeren omspringt.

Binnen het participatiedecreet onderwijs worden er vragen gesteld bij de formele participatiestructuren en de mogelijke rol van een expertisecentrum. Hij wil toch nog eens benadrukken wat eerder uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken en wat deze week nog op een studiedag van het jeugdonderzoekplatform werd gesteld. In scholen met formele inspraak, is er ook meer plaats voor informele inspraak. En zonder de medewerking van de leerkrachten zal op de scholen geen participatiecultuur gerealiseerd worden. Hij ziet hierin stevige argumenten om de minister voor Onderwijs te blijven aanspreken.

In het regeerakkoord staat dat het jeugdsanctierecht naar de gemeenschappen moet worden overgeheveld. Minister Anciaux heeft er vooreerst geen probleem mee dat er een jeugdsanctierecht binnen het jeugdbeschermingsrecht ontwikkeld wordt en dat dit dan mogelijk zelfs zou worden gedefederaliseerd. Hij wil er wel op wijzen dat de erkenning van de verantwoordelijkheid van jongeren moet gepaard gaan met het garanderen van volledige rechtswaarborgen voor jonge delinquenten, niet het minst op het vlak van de proportionaliteit. Hij is verheugd met het standpunt dat de Vlaamse Regering onlangs heeft ingenomen, maar zal waakzaam blijven voor alle nuances.

Tot slot is er bij het decreet integrale jeugdhulpverlening ook een decreet rechtspositie voor jongeren goedgekeurd. Aan de bevoegde minister vraag hij dat alles in het werk wordt gesteld en in voldoende middelen worden voorzien om dit tweeluik zo vlug en zo volledig mogelijk uit te voeren.

– Besluit

Naar aanleiding van dit vijfde jaarverslag Kinderrechten van de Vlaamse Regering en het even zoveelste jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat kan minister Anciaux alleen maar besluiten dat de aandacht voor kinderrechten wellicht te vergelijken is met de vraag of het glas nu half vol is of half leeg. Naargelang het beleidsdomein zal hij verschillend antwoorden. In bepaalde sectoren zette men belangrijke stappen, andere sectoren hinken achterop. Er is dus nog veel werk aan de winkel.

Het is zijn bedoeling om van het actieplan kinderrechten en de beleidsconclusies uit deze verslaggeving geen dode letter te maken. In overleg met alle betrokkenen wil hij prioriteiten vastleggen en deze integreren in het tweede Vlaams Jeugdbeleidsplan dat straks een stevige en doorzichtige opvolging moet krijgen.

Het kinderrechtenbeleid en het jeugdbeleid zijn een eeneigige tweeling. Als coördinerend minister heeft hij het ouderschap opgenomen. Aan zijn collega-ministers vraagt hij waakzame co-ouders te zijn. Aan het Vlaams Parlement geeft hij graag het peterschap. Hij neemt aan dat de parlementsleden de verantwoordelijkheid voor dit peterschap graag zullen dragen.

2. Toelichting door mevrouw Ankie Vandekerckhove, kinderrechtencommissaris, bij het Jaarverslag 2003-2004 van het Kinderrechtencommissariaat

Mevrouw *Ankie Vandekerckhove*, kinderrechtencommissaris, verwijst naar de hoorzitting van 19 oktober 2004 in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (*Parl. St. VL. Parl. 2004-2005, nr. 116/1*) waar ze reeds een algemene toelichting gaf over het Kinderrechtencommissariaat. Vandaag wil ze het voornamelijk hebben over het jaarverslag met bijzondere aandacht voor alle aandachtspunten voor de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media. Ze zal haar toe-

lichting baseren op de vier belangrijkste pijlers: ombudswerk, adviesverlening, onderzoek en communicatie.

– Ombudswerk

De ombudsdienst van het Kinderrechtencommissariaat heeft het voorbije werkjaar 1.017 meldingen ontvangen. 558 van die meldingen waren klachten of problemen waarover het commissariaat een tussenkomst en/of advies heeft verleend, 117 ervan waren infovragen. Het aantal infovragen is in vergelijking met de voorbije jaren drastisch gedaald omdat de aanvragen in het kader van schoolopdrachten uit de ombudsregistratie zijn gehaald. Infovragen, en met name de schoolopdrachten belastten de klachtenbehandeling namelijk teveel en gaven uiteindelijk ook een vertekend beeld van de bevraagde thema's. Algemene infovragen en schoolopdrachten worden meer beantwoord door standaardantwoorden op de website te zetten. De informatie op de site wordt continu geüpdatet. Deze manier van werken blijkt te lukken gezien het stijgende aantal bezoekers aan de website.

Er waren ook 94 klachtendossiers met een effectief optreden – onderzoek en/of bemiddeling – van het Kinderrechtencommissariaat. In tegenstelling tot vorig jaar zijn de schoolopdrachten verdwenen uit de registratie omdat ze voor een thematisch onevenwicht zorgen. Schoolopdrachten over kinderarbeid komen in het registratiesysteem immers onder kinderarbeid terecht. Dat zijn echter geen klachten over kinderarbeid. Vorig jaar heeft het commissariaat 248 vragen gekregen over schoolopdrachten.

Iets meer dan de helft van alle meldingen, namelijk 52,5 procent gaat over de gezinssituatie. Bovenaan de lijst staan vragen over echtscheidingen, opvoeding (privacy, opvoedingsmethoden, overleg met de ouders) en mishandeling. In dat laatste geval verwijst het commissariaat de melder zo snel mogelijk door naar meer gespecialiseerde diensten.

Een goede 20 procent van alle meldingen ging over onderwijs. Vooral de meldingen over gezagsmisbruik en pesten door leerkrachten vallen op. Mevrouw Vandekerckhove merkt op dat het Kinderrechtencommissariaat vooral klachten over pesten en intimidatie door leerkrachten ontvangt.

Zij vermoedt dat klachten over pesten door leerlingen vooral bij de Kindertelefoon worden gemeld.

Ook onder onderwijs vallen de problemen over examens en evaluatie, en de beperkte beroepsmogelijkheden. Ook het sanctiebeleid van de scholen wordt vaak aangeklaagd. De leerlingen hebben niet zozeer vragen bij de sancties zelf, maar wel bij de eigenaardige en arbitraire toepassing ervan, waarbij bijvoorbeeld niet zozeer het gedrag, maar de leerling de sanctie bepaalt.

18 procent van alle meldingen ging over hulpverlening. Er werden vragen gesteld over de maatregelen of over de concrete behandeling die minderjarigen ondergaan in een voorziening.

Slechts 4 procent van alle meldingen ging over de vrije tijd. Tijdens de vrije tijd is de kans op een schending van de kinderrechten klein. Wie zich uit vrije wil aansluit bij een sportclub of jeugdbeweging, zal daar logischerwijze maar weinig problemen ondervinden. Van de 31 meldingen waren er 21 van minderjarigen. Maar ook in de vrije tijd zijn er blijkbaar problemen. Dat verontrust mevrouw Vandekerckhove.

Daar werden bijvoorbeeld vragen gesteld over vakantiewerk en de vage grens met kinderarbeid. Over de jaren heen wordt het Kinderrechtencommissariaat met twee uitersten geconfronteerd. Er zijn kinderen van 12 of 13 jaar die zich kwaad maken omdat ze niet mogen werken tijdens de vakantie. Daartegenover staat een groep jongeren die tijdens hun vrije tijd moeten meedraaien in het bedrijf van hun ouders.

Er worden ook vragen gesteld over fuiven en uitgaan, over de onduidelijke wetgeving daarover en over de arbitraire leeftijdsgrenzen. In de rand daarvan worden geregeld conflicten tussen kinderen en ouders gemeld.

Er wordt ook gewezen op een gebrek aan ruimte voor kinderen en jongeren. Er zijn klachten over verkeersonveiligheid en de beperkte mobiliteitsautonomie als gevolg daarvan.

Er zijn ook een paar meldingen gemaakt over geluidsoverlast, waarbij milieunormen worden toegepast op een zwembad of een kinderopvang. De spreker noemt dat misbruik van de milieuo-

wetgeving: het geluid van spelende kinderen wordt als overlast beschouwd.

Ten slotte worden verplichtingen van sportclubs en sportverenigingen gemeld.

– Adviesverlening

Wat adviesverlening betreft, valt het mevrouw Vandekerckhove op dat de formele adviezen van het Kinderrechtencommissariaat – adviezen die als parlementair stuk behandeld worden – vooral op de beleidsdomeinen Welzijn en Onderwijs betrekking hebben.

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media heeft het Kinderrechtencommissariaat de afgelopen jaren uitgenodigd op een hoorzitting over medisch verantwoord sporten. Het Kinderrechtencommissariaat is erin geslaagd te vermijden dat minderjarige dopingzondaars aan de schandpaal genageld worden door hun identiteit bekend te maken op het internet. Het Kinderrechtencommissariaat heeft erop gewezen dat de jeugdbeschermingwetgeving dat niet toestaat. In de uitvoering van het decreet inzake medisch verantwoord sporten wordt nu wel rekening gehouden met de geheimhouding zoals de jeugdbeschermingswet die voorschrijft.

Ook over de jeugdsportopleidingen heeft het Kinderrechtencommissariaat een mening geformuleerd. Zoals voor volwassen sporters is er het probleem van de vrije transfer. Jongeren mogen niet verplicht worden om bij één sportclub te blijven. Kwaliteit voor jeugdopleidingen zou beter niet bevorderd worden door het financieren van individuele clubs, maar eerder via een algemeen jeugdfonds, waaruit verschillende clubs kunnen putten. Een dergelijk jeugdfonds zou verhinderen dat clubs jonge spelers moeten verkopen om hun jeugdwerking te financieren. Ook deze piste werd verder opgevolgd en onderzocht.

Het Kinderrechtencommissariaat heeft de minister van Onderwijs ook geadviseerd over de combinatie van topsport en onderwijs. Het commissariaat maakt zich, ook op basis van wetenschappelijk onderzoek, zorgen over de steeds jongere leeftijd waarop kinderen aan specifieke topsport beginnen. Niet alleen de leeftijd daalt dus, maar meer en meer focussen kinderen zich op één sporttak. Het uiteindelijke doel is meer medailles te halen.

Daar is op zich niets mis mee, tenzij het de gezondheid van de betrokken kinderen schaadt. Het Kinderrechtencommissariaat betreurt dat er ook al in het basisonderwijs verregaande en heel specifieke sportbeoefening mogelijk is. Het is ook zeer de vraag of de nadruk op topsport kan blijven gecombineerd worden met de beleidslijn van sport voor allen. Ook niet-getalenteerde kinderen moeten van sport kunnen blijven genieten. Het gaat niet op dat er alleen aandacht besteed wordt aan de supertalenten.

Vorig jaar is er in samenwerking met de Kinderrechtencoalitie ook een algemeen memorandum opgesteld, waarin de nadruk werd gelegd op de noodzaak aan een jeugdinformatiebeleid en de uitvoering van het nationaal actieplan Kinderrechten. Het volstaat immers niet om een plan uit te werken, de uitvoering ervan zal echter nog meer inspanningen vergen.

Het Kinderrechtencommissariaat is tevreden over de overdracht van de coördinatiebevoegdheid over de kinderrechten naar deze commissie. Niet omdat het vindt dat de minister van Welzijn of die commissie het niet goed deden, maar wel omdat daardoor de band tussen kinderrechten en probleemsituaties te veel benadrukt werd. Kinderrechten omvatten veel meer dan adoptie, jeugdhulpverlening en bescherming, maar ook vrije tijd, jeugdcultuur, milieu, enzovoort. Idealiter zou die bevoegdheid aan de minister-president toegekend worden. De commissaris begrijpt echter dat dit wegens praktische redenen niet haalbaar is. In tweede instantie is ook de minister van Jeugd goed geplaatst, hij moet immers een integraal jeugdbeleid voeren. Vanuit die hoek krijgt de noodzakelijke brug tussen kinderrechten- en jeugdbeleid misschien beter en sneller vorm.

– Onderzoek

Het onderzoekswerk van het Kinderrechtencommissariaat heeft zich vorig jaar toegespitst op drie grote onderzoeken. Vooreerst was er het onderzoek naar isolementstraffen en -faciliteiten in jeugdvoorzieningen. Momenteel wordt ook het onderzoek over kind en scheiding afgerond. Voor deze commissie is echter voornamelijk het Kliksons-onderzoek van belang. Samen met Jeugd en Stad (nu JES), de provinciale jeugddiensten en de Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ) werd een grootschalig onderzoek

bij kinderen en jongeren tussen 10 en 16 jaar uitgevoerd. Daarbij werd gepeild naar hun mening over vrijetijdsbesteding, buurtbeleving, mobiliteit en behoeften aan informatie en participatie. Daarvoor werd een heel toegankelijke, speelse cd-rom gebruikt. Jeugdconsulenten gingen daarmee langs op scholen en overliepen de vragen met de kinderen of jongeren, die wilden meewerken. Op die manier werd de mening verzameld van 35.542 kinderen en jongeren. Dat is het eerste onderzoek van die schaal uitgevoerd in Vlaanderen. Totnogtoe zijn de resultaten ervan gebruikt door veel lokale besturen voor de opmaak van de jeugdwerkbeleidsplannen. Inspraak en participatie van kinderen en jongeren daarbij is immers verplicht. Het Kinderrechtencommissariaat wil graag dat ook het Vlaamse beleid iets met de Kliksonsgegevens doet. Op een studiedag daarover hebben heel wat actoren beleidsaanbevelingen gedaan. Die zijn aan de ministers overgemaakt, niet alleen aan de minister van Jeugd maar ook aan de ministers van Stedenbeleid, Integratie, Mobiliteit, enzovoort. De resultaten zijn permanent beschikbaar op een interactieve website www.kliksons.be. Daarop kunnen zowel per leeftijd, per gemeente, per thema als per doelgroep de gegevens gegroepeerd worden. Bij een aantal gemeentelijke participatieprojecten zal die website als belangrijke informatiebron gebruikt worden.

– Communicatie

Een derde aspect van de werking van het Kinderrechtencommissariaat is het communicatiewerk. Het commissariaat verspreidt permanent informatie over het Kinderrechtenverdrag en over de werking van het Kinderrechtencommissariaat via brochures, folders, advertentiecampagnes en een jongerenjaarkrant. Voor de distributie van al die publicaties heeft het commissariaat de voorbije jaren kunnen rekenen op de medewerking van de departementen Onderwijs, Jeugd en Welzijn. Hopelijk kan die samenwerking voortgezet worden, het Kinderrechtencommissariaat zal daar anders financieel niet toe in staat zijn. Alle jeugdvoorzieningen en alle scholen krijgen de meest aangepaste producten van het commissariaat. De bijna dagelijkse bestellingen bewijzen het succes ervan.

Het Kinderrechtencommissariaat heeft ook deelgenomen aan evenementen. Op vijf locaties was er vorig jaar in samenwerking met alle kinderrechten-

actoren het Kinderrechtendorp. In totaal waren er ongeveer 200.000 bezoekers. Kinderen komen daar op een heel laagdrempelige en speelse manier in contact met instanties als het Kinderrechtencommissariaat maar ook de Kindertelefoon, de Kinderrechtenwinkel, Unicef en het Jeugd Rode Kruis. De partners variëren. Het Kinderrechtencommissariaat tracht op die dagen ook informatieve gadgets te verspreiden. Vorig jaar konden de kinderen in het Kinderrechtendorp een paspoortcircuit afleggen. Daarbij konden ze van elke organisatie informatie verzamelen. Het is de bedoeling dat de gadgets de informatie bevatten, die ook na het Kinderrechtendorp nuttig blijft. Het is niet omdat de kinderen dan van de Kindertelefoon horen dat ze een jaar later, als ze het echt nodig hebben, nog weten hoe die te bereiken. Met de gadgets kunnen ze de informatie behouden. De Kinderrechtendorpen bestaan ook virtueel: er is de site www.kinderrechtendorp.be, waarop het hele jaar informatie over kinderrechtenorganisaties terug te vinden is.

Bij de communicatie speelt de website ook een belangrijke rol. Het is de bedoeling om de meer algemene informatievragen in het ombudswerk door te verwijzen naar de website. Het aantal bezoekers stijgt gestaag. Vorig jaar waren er ongeveer 72.000 bezoeken van ongeveer 40.000 personen. Dat betekent dat bezoekers ook terugkomen.

Onder het communicatiewerk valt ook de netwerking. Het Kinderrechtencommissariaat zoekt meestal de meest aangewezen partners voor elk project. Het Kinderrechtencommissariaat neemt deel aan het systematische overleg in verschillende netwerken. Onlangs is het systematisch overleg binnen de Kinderrechtencoalitie uitgebreid met de Vlaamse Jeugdraad, het Steunpunt Jeugd en de Vereniging van Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten (VVJ). Het Kinderrechtencommissariaat zit in een stuurgroep bij Kind en Samenleving, een project waarbij op gemeentelijk niveau de gemeentelijke overheden en de jeugdraden en -consulenten, gecoacht worden om niet alleen de participatie, maar vooral de kwaliteit ervan te bevorderen.

Het Kinderrechtencommissariaat heeft ook zitting in de stuurgroep van Kind en Samenleving over mobiliteitsautonomie van kinderen en jongeren. Uit de Kliksons is gebleken dat die autonomie sterk beperkt wordt, niet alleen door de verkeerssituatie maar ook door de ouders, die de kinderen

geen toelating geven om zich alleen te verplaatsen. Dat leidt tot de vicieuze cirkel waarbij ouders kinderen overal naartoe brengen en het verkeer dus weer kindonvriendelijker maken.

Het Kinderrechtencommissariaat begeleidt de kinderprovincieraad van Oost-Vlaanderen. Ook daar wordt de nadruk gelegd op de kwaliteit en de authenticiteit van de participatie.

Op internationaal niveau neemt het Kinderrechtencommissariaat deel aan het netwerk van kinderrechtencommissariaten of kindombudsdiensten (ENOC) in het Europa van de Raad van Europa. Daar worden ook informatie en ervaringen uitgewisseld. Telkens valt op dat andere landen opkijken naar het Vlaamse decreet over het Kinderrechtencommissariaat, precies omdat het verbonden is aan het parlement en niet aan de regering.

Tot slot is er ook een systematisch overleg met de ‘aanspreekpunten kinderrechten’.

– Bezorgdheden van het Kinderrechtencommissariaat

Wat essentieel is, is dat het IVRK de minimumnorm is voor alle beleidsvormen en -niveaus, dus ook voor jeugdbeleid. Het valt op dat jeugdbeleid nog te veel samenvalt met jeugdwerkbeleid, terwijl het veel ruimer is. Het jeugdbeleidsplan illustreert dat. In de sectoren waar kinderrechten niet of nog niet geproblematiseerd worden is dat af en toe nodig. Het jeugdwerk zelf is immers ook niet altijd conform aan de principes van het Kinderrechtenverdrag. De komende jaren wordt het belangrijk om het kinderrechtenbeleid te integreren in het jeugdbeleid. De commissaris denkt dat daaromtrent nog misverstanden bestaan. Zo denken veel actoren dat kinderrechten altijd over de bescherming gaat, terwijl ze evenveel betrekking hebben op emanciperen. Ook het verschil tussen het beschermen van kinderen en het beschermen van kinderrechten is onduidelijk. Kinderrechten en jeugd vallen onder de bevoegdheid van dezelfde minister en dezelfde parlementaire commissie. Het is dan ook het ideale moment om een en ander af te stemmen. Idealiter verschilt een jeugdbeleidsplan weinig van een actieplan kinderrechten, omdat beide domeinoverschrijdend moeten zijn en werken aan het vergroten van het welbevinden van kinderen en jongeren en het kindvriendelijker maken van de Vlaamse samenleving.

Daarom is het belangrijk om de drie P's, participatie, protectie en provisie, en het evenwicht daartussen continu te bewaken. Participatie blijft inhoudsloos als er niet tegelijkertijd gewerkt wordt aan voorzieningen voor en bescherming van jongeren.

Andere bezorgdheden zijn campagnes over gewelddoos opvoeden en kinderen buiten conflicten tussen ouders houden.

Het Kinderrechtencommissariaat is ook bezorgd over de kosteloosheid van en de gelijke toegang tot het onderwijs, ook voor kinderen met een handicap. Mevrouw Vandekerckhove denkt daarbij aan het inclusief onderwijs.

Voorts is er nog de kwaliteit van kinderopvang en buitenschoolse kinderopvang. Vooral voor de buitenschoolse kinderopvang is het noodzakelijk om meer samen te werken met andere kinder- en jeugdvoorzieningen in de gemeente. Er dient verder gewerkt te worden in de richting van geïntegreerde buitenschoolse opvang. Onder de vorige regering werd daarrond een jaarlijkse prijs uitgereikt aan projecten die meer naar integratie werkten. Dit is echter na drie jaar stopgezet. Bij dergelijke geïntegreerd aanbod hoeven kinderen niet te kiezen tussen de sportclub, de buitenschoolse opvang of de muziekschool. Door hun gebrekkige vervoersautonomie kunnen kinderen heel moeilijk participeren aan al die mogelijkheden.

Voorts maakt het Kinderrechtencommissariaat zich ook nog zorgen over minderjarige asielzoekers en over de gebrekkige invulling van het recht op informatie. De spreker hoopt dat het aangekondigde jeugdinformatiebeleid daaraan snel verhelpt.

Het toezichthoudend comité van Genève heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd over België en Vlaanderen. Totnogtoe heeft het beleid daar weinig mee gedaan. Het nationaal actieplan Kinderrechten en dan vooral het Vlaamse onderdeel kan daaraan remediëren. Mevrouw Vandekerckhove denkt dan aan het voort verfijnen van de KER-methodiek – dat is trouwens iets heel anders dan de kinderrechtentoets –; aan het meer en meer verzamelen en ontsluiten van gegevens over kinderen en jongeren – een belangrijke taak voor het Interuniversitair platform jeugdonderzoek, JOP –; het blijvend verspreiden van kinderrechteninformatie – een verdragsverplichting – en het blijvend promoten van ‘meaningful participation’.

Het verslag van de regering moet niet alleen gelezen maar ook opgevolgd worden. De ‘aanspreekpunten kinderrechten’, die daarvoor ontzettend veel werk verricht hebben, moeten meer erkenning krijgen. Zij moeten dat immers naast hun andere taken doen. Mevrouw Vandekerckhove denkt dat het parallelle bestaan van de ‘aanspreekpunten kinderrechten’ en Jeugd niet zo efficiënt is. Ze is blij met de inhoudelijke aandachtspunten van de minister.

Daarnaast is ook de discussie jeugdbeschermingsjeugdsanctierecht erg actueel. Het Kinderrechtencommissariaat is verheugd dat de Vlaamse overheid het ontwerp over het voort uitbouwen van het jeugdbeschermingsrecht, met daarin ook de uitdagingen, niet goedgekeurd heeft. De federale hoorzittingen starten binnenkort en de kinderrechtcommissaris hoopt op een constructieve oplossing zodat er een jeugdsanctierecht komt, waarin de minimumeisen van het verdrag gerespecteerd worden. Het verdrag is misschien vaag over bepaalde aspecten maar de twee artikelen over jongeren in conflict met de wet zijn wel gedetailleerd. Als die artikelen en de richtlijnen van de VN terzake gerespecteerd worden in het jeugdsanctierecht, zal het commissariaat al heel tevreden zijn.

Tot slot geeft mevrouw Vandekerckhove nog een opmerking over twee decreten die op het einde van de vorige regeerperiode goedgekeurd zijn, namelijk de decreten over de integrale jeugdhulp en over de rechtspositie van de jongeren. Het decreet over de rechtspositie stelt de vereiste dat er aan vorming moet gedaan worden maar ook dat de verschillende reglementeringen op elkaar afgestemd moeten worden. De commissaris dringt aan op een efficiënte en snelle uitvoering van beide decreten.

3. Vragen van de commissieleden en antwoord door de kinderrechtencommissaris en de heer Pacal Ennaert, kabinetsmedewerker van minister Anciaux

Mevrouw *Trees Merckx-Van Goey* dankt de verslaggevers van beide rapporten. De aanspreekpunten verrichten goed werk, dat is niet altijd evident in bepaalde bijvoorbeeld gewestdepartementen. Het verslag van de Vlaamse Regering kwam te laat, niet alleen voor de bespreking van de beleidsnota's in de respectieve commissies maar ook voor de bespreking en goedkeuring van de begroting. Aan de diverse onderdelen, zeker ook het Vlaam-

se actieplan Kinderrechten hangt toch een prijskaartje vast. In deze commissie kon, dankzij een aantal aanknopingspunten in de beleidsnota, het onderwerp toch, zij het beperkt, behandeld worden. Gelukkig komt het verslag op tijd voor de meerjarenbegroting, aangekondigd door minister Van Mechelen. Misschien is het goed dat het parlement gedocumenteerd wordt over dat financiële aspect. De coördinerende minister moet dat minstens uitgebreid bespreken met de minister van Begroting, zodat de meerjarenbegroting rekening kan houden met voornoemde behoeften.

Ze is blij dat de minister zegt dat er nog veel werk is maar ook dat een en ander verschilt naargelang het beleidsdomein. Dat blijkt ook uit het verslag. Voor het horizontale beleid zijn de aanspreekpunten per departement belangrijk. Hun inspanningen zouden meer zichtbaar en erkend moeten worden. De instrumenten moeten aangewend en eventueel uitgebreid worden. Het is goed dat de minister van plan is om daarover een SWOT-analyse ('strengths, weaknesses, opportunities, threats') te laten maken. Het is dan ook spijtig dat net de administratie Ambtenarenzaken, die een belangrijke rol daarin kan spelen, geen verslag heeft ingediend. Daarover kan de bevoegde minister ondervraagd worden.

De spreker is blij dat de minister inziet dat de regering, het parlement en de kinderrechtencommissaris streven naar hetzelfde doel. Die complementariteit is nodig. Ze heeft een aantal vragen bij het horizontale beleid. De uitgangspunten en de beleidsconclusies bewijzen dat de minister een goede denkspoor hanteert.

Ook de mogelijkheden van het KER mogen niet beperkt worden. Volgens het regeerakkoord moet de administratieve rompslomp, die de overheid afhoudt van haar kerntaken, beperkt worden. Toch pleit mevrouw Merckx-Van Goey voor het behoud van een weliswaar effectieve KER, rond de drie speerpunten van het IVRK. Het coördinerende departement moet dat misschien beter ondersteunen, niet alleen op vlak van methodiek, maar ook voor de uitvoering. Het KER mag niet overgelaten worden aan de goodwill van de ambtenaren.

Is het nationaal actieplan al goedgekeurd? Hoe zal de Vlaamse Gemeenschap de federale overheid op haar verantwoordelijkheid wijzen? Het Vlaamse actieplan is uitgewerkt door een boeiende werk-

groep, waarbij ook parlementsleden betrokken waren. Bij de opmaak van het actieplan waren de regering, de ambtenarij, de ngo's, de kinderrechtencoalitie en het parlement betrokken. Nu is dat omgevormd tot een reflectiegroep. Kunnen het parlement en andere lobbyisten voor kinderrechten ook betrokken worden bij die werkgroep? Dat zou het pingpongspel tussen regering en parlement over de kinderrechten beperken.

Kort na de goedkeuring van het IVRK leek de opdracht van Vlaanderen beperkt tot het begeleiden van landen in ontwikkeling. Nu is duidelijk dat er nog veel werk aan de winkel is in eigen land. Nu heeft mevrouw Merckx-Van Goey echter de indruk dat de begeleiding van de ontwikkelingslanden, onder meer in het kader van de millenniumdoelstellingen en de kinderrechentop in New York een beetje verwaarloosd wordt. Het blijft te veel beperkt tot een jaarlijks rapport in de commissie voor Buitenlandse Zaken over de situatie van de kinderrechten in landen waarmee Vlaanderen bilaterale contacten heeft. Ze hoopt dat ook de minister de taken zo ruim ziet.

De heer *Pascal Ennaert*, kabinetsmedewerker van minister Anciaux, geeft toe dat het rapport inderdaad te laat komt. Mevrouw Merckx-Van Goey heeft de oplossing geformuleerd. Men is intens bezig met de opmaak van het Vlaams Jeugdbeleidsplan. De reflectiegroep zal, samen met de kinderrechtenactoren, overwegen welke acties uit het Vlaams actieplan Kinderrechten en uit het rapport opgenomen zullen worden in dat jeugdbeleidsplan.

Het is een uitdrukkelijke keuze van de minister dat er prioriteiten moeten bepaald worden, alle acties uitvoeren kan niet. De minister wil de opvolging van die actiepunten ook heel doorzichtig maken zodat iedereen alles kan opvolgen.

Ook op het vlak van de financiële aspecten geeft de heer Ennaert de vorige spreker gelijk, alleen is het niet zo eenvoudig om alle financiële aspecten in kaart te brengen. Nu is voor de eerste keer een begrotingsakkoord gevraagd bij het rapport. De inspecteur van Financiën vroeg immers of een aantal conclusies budgettair neutraal zijn. Dat is niet evident, vooral er in de Vlaamse Regering nog afspraken gemaakt moeten worden over een aantal engagementen op lange termijn. Als daarover duidelijkheid komt, is het mogelijk om te bepa-

len welke middelen voor welke doelstelling zullen ingezet worden.

Het horizontale beleid mag niet beperkt worden. De minister heeft gezegd dat de huidige werkwijze zal behouden blijven tot er een volwaardig alternatief is. Op dit moment beoordelen alle actoren welke methodieken nodig zijn voor goede en efficiënte KER's. Niet alleen de methodieken moeten op punt staan maar ook de 'aanspreekpunten kinderrechten' moeten voldoende ondersteund worden. Er is heel veel knowhow aanwezig, alleen maken de aanspreekpunten niet altijd de KER's op. Het zou goed zijn als de personen in de administratie, die stilaan de nodige deskundigheid opbouwen, ook die verantwoordelijkheid zouden krijgen. De heer Ennaert is het eens met het pleidooi voor meer assertiviteit van de Vlaamse overheid bij de opmaak van het nationale actieplan. Vlaanderen stelt nu reeds hoge eisen, maar wordt door de federale overheid niet altijd gehoord.

Al diegenen die betrokken waren bij de opmaak van het Vlaams actieplan Kinderrechten hebben opnieuw zitting in de reflectiegroep. Die reflectiegroep wil zich steeds buigen over de suggesties van dit parlement. Op de vragen van mevrouw Merckx-Van Goey over het internationale toepassingsgebied, kan de heer Ennaert slechts beperkt antwoorden. Ook de minister van Ontwikkelings samenwerking en Buitenlandse Aangelegenheden moeten waken over de toepassing van de kinderrechten. De coördinerende minister heeft nog geen zicht op zijn rol in dit alles.

Mevrouw *Ankie Vandekerckhove* wil nog een en ander toevoegen. In haar toelichting bij de adviesverlening, merkte de spreekster op dat het Kinderrechtencommissariaat nog niet veel formele adviezen had ingediend in deze commissie. Ze was daarbij vergeten te vermelden dat het Kinderrechtencommissariaat op het vlak van Jeugd, een bevoegdheid die niet zo goed af te bakenen is, al op veel andere manieren advies heeft verleend. Binnen de werkgroep Kinderrechten, die werd opgericht tijdens de vorige regeerperiode en de reflectiegroep Jeugdbeleid heeft het Kinderrechtencommissariaat het statuut van waarnemer. Het commissariaat denkt mee na en wijst op de aandachtspunten, maar van zodra het Vlaams Parlement zich uitspreekt over de werkzaamheden van die groepen, heeft het Kinderrechtencommissariaat alsnog het recht positieve of negatieve com-

mentaar te geven. Daar kruipt tijd in. Het overleg over de planningsprocessen is niet evident, maar verloopt wel vlot. Mevrouw Vandekerckhove hoopt dat dat zo blijft.

De kinderrechtencommissaris zou het jammer vinden mocht het kindeffectenrapport (KER) verdwijnen of vervangen worden door een alternatief. Ze is van oordeel dat eerder gezocht moet worden naar een alternatief gebruik van het KER. Ze vraagt zich openlijk af hoeveel parlementsleden het KER bij een ontwerp van decreet lezen of opmerken wanneer zo'n KER ontbreekt. In het toezicht op de KER, heeft het Vlaams Parlement een belangrijke taak. Het KER moet meer zijn dan een ontwerp van decreet toetsen aan het IVRK. In het KER moet echt naar effecten gezocht worden. Het Jeugdonderzoekplatform (JOP), dat onderzoeksmateriaal verzamelt over kinderen en jeugd kan dat ondersteunen.

Het KER over permanent bewonen op campings was tekenend voor de bestaansreden ervan. Het zijn doorgaans minder gegoede gezinnen met veel kinderen die permanent op een camping wonen. Tijdens de discussie over het verbod, heeft iemand die bedenking gemaakt en een KER laten maken. De ambtenaar die dit KER heeft geschreven heeft geteld hoeveel kinderen op een camping wonen. Hij heeft ook op eventuele huisvestingsproblemen gewezen. Hij schreef dat dit verbod het recht op huisvesting van heel wat kinderen zou ontnemen. Dit voorbeeld toont aan dat een KER geen vertragingmanoeuvre is. Het verhoogt de kwaliteit van de regelgeving. Vooral omdat kinderen niet vertegenwoordigd zijn in het parlement in tegenstelling tot andere groepen.

Parlementsleden moeten de KER's in de eerste plaats lezen. Een parlement vervult immers een toezichthoudende functie. Daarnaast moeten parlementsleden een KER eisen waar het ontbreekt. Tijdens de vorige regeerperiode zijn een aantal onderwijsdecreten goedgekeurd zonder KER. Niet één commissielid heeft daar toen om gevraagd. Een KER maakt het voor het parlement mogelijk toe te zien op het kinderrechtenbeleid. Om het goed te kunnen gebruiken, dient elk parlementslid het te kennen. Hoe zit het precies in elkaar? Wie kan een KER vragen? Wie beslist over afwijkingen? De kinderrechtencommissaris merkt dat heel wat van de huidige parlementsleden het systeem

gewoonweg nog niet kennen. Ze rekent daarom op de ervaren parlementsleden.

Hetzelfde geldt voor het Vlaams actieplan. De opmaak van dit Vlaams actieplan en de inbreng van de verschillende machten en groeperingen, beschouwt de spreker als een positieve zaak. Ze is van oordeel dat Vlaanderen niet hoeft te wachten met de uitvoering van zijn onderdeel omdat het federale niveau nog niet klaar is met zijn inbreng. Toezien op de uitvoering van dit actieplan is een taak die de parlementsleden moeten uitvoeren.

Afsluitend geeft mevrouw Vandekerckhove toe dat het Kinderrechtencommissariaat niet actief is inzake internationale kinderrechten thema's. Het Kinderrechtencommissariaat ondersteunt wel de oprichting van vergelijkbare instellingen in het buitenland. Het Vlaams Kinderrechtencommissariaat wordt ook vaak aangesproken op dit Vlaams model in staten die een Kinderrechtencommissariaat overwegen. Spontaan gelegde contacten op studiedagen blijken heel nuttig te zijn want de Jamaicaanse verantwoordelijke had op een studiedag het Vlaamse decreet meegenomen. De Griekse kindereombudsdienst is ook gebaseerd op informatie die ze uit Vlaanderen hebben ontvangen. Ook in Afrika is er behoorlijk wat aan het bewegen. Het Vlaams Kinderrechtencommissariaat kan daar technische ondersteuning bieden.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey zegt dat in 'De Bond' geschreven wordt dat enkele parlementsleden als besparing het Kinderrechtencommissariaat willen afschaffen. De spreker benadrukt dat zij dat niet heeft gezegd. In een debat met de coördinerende minister en met het Kinderrechtencommissariaat wil de spreker haar geloof in de formule herbevestigen. Zij ontkent het bericht uit 'De Bond' en wijst de parlementsleden die een afschaffing overwegen terecht.

De verslaggever,

De voorzitter,

Johan
VERSTREKEN

Dany
VANDENBOSSCHE